

Möte i användarrådet för utbildningsstatistik 2022-04-05

Närvarande

Ledamot	Roll	Organisation
Anna Eriksson	Extern ledamot	Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH)
Gabriel Kasto	Extern ledamot	Folkbildningsrådet (FBR)
Sofia Tano	Extern ledamot	Tillväxtverket
Charlotte Persson	Extern ledamot	Utbildningsdepartementet
Torbjörn Lindquist	Extern ledamot	Universitets- och högskolerådet (UHR)
Ylva Skoogberg	Extern ledamot	Friskolornas riksförbund
Ida Höier	Sekreterare/ledamot	Skolverket
Anders Larsson	Sekreterare/ledamot	Centrala studiestödsnämnden (CSN)
Paula Kossack	Sekreterare/ledamot	Statistiska centralbyrån (SCB)
Gunnar Söderman	Sekreterare/ledamot	Universitetskanslersämbetet (UKÄ)
Christina Sandström	Chef	Skolverket
Cajsa Anufrijeff Röhr	Chef	Skolverket
Sara Lindqvist	Chef	Centrala studiestödsnämnden (CSN)
Oskar Nilsson	Chef	Statistiska centralbyrån (SCB)
Katarina Wizell	Chef	Statistiska centralbyrån (SCB)
Niklas Karlsson	Chef	Universitetskanslersämbetet (UKÄ)
Bahar Faraz	Föredragande (punkt 4)	Universitetskanslersämbetet (UKÄ)

Frånvarande:

Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF)

Dagordning

- 12:30-12:35 1 Mötet öppnas
- 12:35-13:00 2 Presentationsrunda – Vilken organisation representerar du och vilken statistik är viktigast för er?
- 13:00-13:25 3 Information från myndigheterna
5 min bensträckare
- 13:30-14:00 4 Etableringsstatistik UKÄ
- 14:00-14:20 5 SCB:s planerade studier inom den officiella statistiken för 2022. Se underlag.
- 14:20-14:45 Fika
- 14:45-15:20 6 Genomgång av den officiella statistiken på kommande användarrådsmöten. Se underlag.
Här har du också möjlighet att lyfta andra användarbehov som du vill prata om på kommande användarråd.
- 15:20-15:30 7 Övrigt

1 Mötet öppnas

Katarina Wizell öppnade mötet och hälsade alla välkomna till SCB i Solna.

2 Presentationsrunda

Under presentationsrundan ombads alla att säga några ord om vilken statistik de använder.

- Utbildningsdepartementet använder statistik från alla fyra myndigheter.
- Friskolornas riksförbund använder mest statistik om förskola, grundskola och gymnasieskola. Ett användningsområde är framtagningen av deras rapport "Fakta om friskolor" som de tar fram som service till sina medlemmar.
- Tillväxtverket använder främst statistik om befolkningens utbildningsnivå och då främst nedbrutet på region- och kommunnivå. De använder även de regionala trender och prognoserna.
- UKÄ är mest intresserade av statistik om vilka som skulle kunna börja studera på högskolan, vilka av dessa som börjar och hur det går för dem sedan.
- MYH använder främst statistiken om sina egna utbildningsformer, dvs. YH, Konst- och kulturutbildningar samt även till viss del folkhögskolestatistiken (tolkutbildningar. De är mest intresserade av det som de inte har egna data om, dvs. sökande till YH och Trender och prognoser. Andra utbildningsformer, såsom gymnasieskolan och högskolan, är intressanta som jämförelse med deras utbildningsformer. De använder också statistik om antalet studerande med studiemedel.
- Folkbildningsrådet är mest intresserade av statistik om vad deltagarna i folkbildningen gör innan, under och efter folkhögskolan. Som jämförelse med folkhögskolans allmänna kurs används statistik om gymnasieskolan och komvux. Det kommer även bli intressant med statistiken om gymnasiesärskolan och särskild utbildning för vuxna.
- UHR är mest intresserade av statistik om antagning och breddad rekrytering, dvs. statistik om studenternas sociala bakgrund och hur det går för dem.
- Skolverket har ett brett intresse för högskolan och för studiemedelsnyttjande.
- CSN använder främst mikrodatat som ligger till grund för den officiella statistiken som de andra myndigheterna tar fram.
- SCB producerar officiell statistik åt både UKÄ och Skolverket. Dessutom har SCB ansvar för statistik om yrkeshögskolan, folkhögskolan och vuxnas lärande mm, vilket innebär att intresset för utbildningsstatistik omfattar det mesta.

3 Information från myndigheterna

CSN

Sara Lindqvist berättade om arbetet på enheten, regelförändringar och ett nytt studiestöd.

- Höjda åldersgränser för att få studiemedel och studielån (från 56 år till 60 år). Åldern för när rätten till studielån börjar trappas ned höjs från 47 år till 51 år.

- Nytt studielån från och med den 1 januari 2022 till följd av höjda åldersgränser enligt punkten ovan. Till följd av det höjs även tidpunkten för när avskrivning sker som huvudregel av studielånet på grund av ålder från 68 år till 72 år.
- CSN arbetar med införandet omställningsstudiestöd (OSS), som planeras införas den 1 januari 2023. Stödet ska underlätta för personer med arbetslivserfarenhet att vidareutbilda sig eller att läsa en ny utbildning för att stärka sin position på arbetsmarknaden.
- CSN arbetar med årsrapporten ”Studiestödet 2021”, som kommer att publiceras den 20 april.
- CSN arbetar med ett regeringsuppdrag om att följa upp tillfälliga åtgärder under covid-19-pandemin. Uppdraget ska redovisas till utbildningsdepartementet senast den 1 juni 2023.

SCB

Katarina Wizell berättade om vad som är aktuellt på sektionen för utbildningsstatistik:

- Säkrad datatillgång – en plattform för datainsamling och datahantering för att kunna öka användningen av register och andra datakällor och minska direktinsamlingen. Inför arbetade timmar som en ny variabel i AGI (Arbetsgivaruppgifter på individnivå)
- Ny arbetsmarknadsstatistik, 31 maj
- Arbete pågår med att minska den manuella granskningen på kort, medellång och längre sikt. Detta för att bl.a. frigöra resurser bl.a. för analys.
- Tillgängliggöra mer statistik gratis ett exempel på det är företagsregistret.

När det gäller utbildningsstatistik så har två rapporter publicerats den senaste veckan:

- Gymnasieungdomars studieintresse
- Fjärr- och distansundervisning i grund- och gymnasieskolan under pandemin (VT20-VT21)

Arbete med de internationella undersökningarna CVTS, AES och PIAAC pågår.

Oskar Nilsson berättade vad som är aktuellt på sektionen för kompetensförsörjning och arbetsmiljö:

- Regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser levererades till Sveriges samtliga regioner den 31 mars. Materialet beskriver utvecklingen för arbetsmarknadssituationen fram till 2035 för 30–60 utbildningsgrupper (beroende på region) i de enskilda länen. Prognoserna bygger på *Trender och Prognoser 2020* och omfattar samtliga delar av arbetsmarknaden och avser både gymnasialt och eftergymnasialt utbildade. Exempel på grupper som ingår är läkarutbildade, vård- och omsorgsutbildade, olika lärargrupper, ingenjörutbildade. Underlaget ska bland annat fungera som stöd i regionernas strategiska kompetensförsörjningsarbete. Under maj månad kommer att antal workshops genomföras tillsammans med regionerna och Tillväxtverket kring användningen av statistiken.
- ”En efterfrågeundersökning” är ett utvecklingsprojekt som SCB bedriver tillsammans med Arbetsförmedlingen kring Arbetskraftsbarometern och vakansstatistiken. Syftet är att genomlys undersökningarna och undersöka möjligheterna kring synergier och effektivisering.
- Nästa *Trender och Prognoser* publiceras i december 2023. Pilotstudier pågår kring flera av prognosmodellens olika delar.

Skolverket

- Skolverket har redovisat vissa delar inom uppdraget om pandemins påverkan på skolväsendet. Arbete pågår fortfarande och uppdraget slutredovisas i december 2022.
- Skolverket har redovisat uppdraget om frånvarostatistik till regeringen. Uppdraget är att utreda möjligheterna att upprätta ett register över elevers frånvaro i skolan. Det återstår att se hur statistik om frånvaro kan komma att publiceras på nationell nivå. Det finns utmaningar i att definiera giltig och ogiltig frånvaro.
- Skolverket har fått ett regeringsuppdrag om regionala planeringsunderlag som har redovisats i slutet av mars.
- Skolverket har fått ett uppdrag om att personal inom elevhälsan ska ingå i personalstatistiken. Det finns fler utmaningar att samla in tjänstgöringsgrad, bland annat då redovisning efterfrågas på skolenhetsnivå. Frågan kommer att utredas under 2022. En dialog kommer att föras med SKR och Friskolornas riksförbund.
- Skolverket ska publicera mer statistik om validering inom Komvux. Etableringsstatistik efter gymnasieskolan blir officiell statistik i höst.

UKÄ

UKÄ:s statistikproduktion som görs tillsammans med SCB har sedan sist fungerat mycket bra. Hittills i år har vi publicerat uppgifter om social bakgrund. Nästkommande vecka kommer ett statistiskt meddelande om studenter och därefter följer publiceringar om doktorander, högskolans ekonomi och personal och forskning. Vi har bestämt oss för att inte arbeta vidare med mer statistik om uppdragsutbildning förrän det finns ett bättre stöd för att behandla uppgifterna. Däremot så kommer vi under året att påbörja ett arbete för att göra vår statistik om etablering efter utbildning till officiell statistik.

Vi arbetar nu för fullt med vår årsrapport om universitet och högskolor som har sin bas i vår statistik. Vi planerar att publicera den 15 juni, är man intresserad så kommer man kunna delta i presentationen av den digitalt. Mer information kommer att komma ut på vår webb.

Vi har nyligen redovisat regeringsuppdrag som rör karriärvägar och anställningstrygghet vid universitet och högskolor. Vi har också publicerat ny statistik i vår statistikdatabas som rör andelen tidsbegränsat anställda i högskolan. Den är högre än i samhället i stort vilket bland annat beror på de förordningsstyrda visstidsanställningarna som finns. Vi har också redovisat ett uppdrag om studenter som är "inaktiva", dvs inte uppvisar någon aktivitet trots att det är registrerade på en utbildning. I slutet på året kommer vi att slutredovisa vårt uppdrag kring digital spetskompetens som vi haft tillsammans med Tillväxtverket. Vi arbetar också med pandemiuppföljning och Sveriges återhämtningsplan.

Framöver kommer vi att fortsätta arbetet med dimensionering av forskarutbildningen men också påbörja ett arbete kring ett uppdrag som rör mål för antal examina. Flera lärosäten har i sina regleringsbrev fått mål för lärarutbildningar och hälso- och sjukvårdsutbildningar. Vi ska följa upp och utvärdera dessa mål, ta fram förslag på vilka utbildningar som bör ha mål samt föreslå nya mål. Vi kommer bland annat att samarbeta med Vårdkompetensrådet och Skolverket, men även andra berörda myndigheter och aktörer.

Skolverket

SCB

UKÄ UNIVERSITETS
KANSLERS
ÄMBETET

Som vanligt är det bara att kontakta oss om nu har några frågor eller funderingar kring vår statistik, några av våra rapporter eller bara är nyfikna i allmänhet. Vi nås enklast på analys@uka.se.

Diskussion i anslutning till presentationsrundan

- Tidpunkten för nästa genomförande av enkätundersökningen om gymnasieungdomars studieintresse (SCB) diskuterades. UHR och CSN har planerat sin verksamhet utifrån att enkäten görs vart tredje år, dvs. 2023. Den hade nu genomförts 2019 och sedan igen 2021. UHR, CSN och SCB tar kontakt i särskild ordning för att reda ut detta.
- MYH undrar när SCB publicerar rapporten om övergången mellan YH och högskolan, men SCB har ännu inte bestämt publiceringsdatumet. SCB återkommer till MYH.
- MYH och Utbildningsdepartementet ser fram emot statistik om personal inom YH.
- Folkbildningsrådet tycker det är intressant att Skolverket nu ska ta fram ett register och statistik över frånvaron i grundskolan. De får ofta frågor om hur frånvaron ser ut på allmän kurs.
- UHR undrar hur det går i utredningen om sekretess för skolstatistiken.
- Friskolornas riksförbund undrar hur det går med förskolestatistiken och om den kommer bli heltäckande framöver. Detta då ett register över förskoleenheter saknas och nybildade förskolor inte kommer med i statistiken.

4 Etableringsstatistik UKÄ

Bahar Faraz från UKÄ ansluter digitalt för punkt 4.

Hon berättar att UKÄ planerar att göra etableringsstatistiken till officiell statistik. I nuläget publicerar UKÄ en kortare rapport två år och vart tredje år en mer utförlig rapport. Översynen av etableringsmättet 2019 har visat att etableringsmättet som sådant fyller sitt syfte. Nu undrar UKÄ om det finns frågor som behöver undersökas mer innan statistiken kan bli officiell, hur ledamöterna ser på redovisningsgrupper och om de har synpunkter på publiceringsformer.

Information om matchning

- Utbildningsdepartementet efterlyser information om inriktningen på utbildningen och om den överensstämmer med yrket (matchning), gärna i form av en tidsserie. Det vore bra att kunna se vilka utbildningar som inte leder till yrken som det var tänkt. Det kan ge information om vilka utbildningar som är överskottsutbildningar. Exempelvis är samhällsvetare en stor grupp och det saknas kunskap om vilka yrken utbildningarna leder till.
- SCB flikar in att SCB har tagit fram matchningsinformation, där utbildningsgrupper och yrkesgrupper har bedömts utifrån om de överensstämmer på nivå och inriktning. Denna skulle kunna användas för att ta fram matchningsstatistik.
- UHR undrar om man ser vilket yrke de examinerade får. UKÄ svarar att just nu redovisas enbart sektor (offentlig, privat). Skolverket flikar in att för gymnasieskolan redovisas inriktningen på högskolestudierna för de som studerar och bransch för de som arbetar, även om yrke är mer intressant. Yrkesstatistiken är dock inte helt oproblematiske.
- SCB flikar in att det finns information om individens bedömning av överensstämmelse mellan utbildning och arbete i enkätundersökningen Inträdet på arbetsmarknaden efter högskolan. UHR menar att individens bedömning är det mest relevanta perspektivet. MYH tycker att det ur ett kompetensförsörjningsperspektiv är viktigt att få information om vilka yrken de examinerade får

efter utbildningen. De har också fått indikationer på att individen inte alltid har full insyn i vad utbildningen var avsedd att leda till och det gäller främst breda utbildningar.

Redovisningsgrupper

- UKÄ undrar om statistiken bör redovisas per lärosäte. Skolverket berättar att deras statistik redovisas per skola.

Publiceringstidpunkt

- Skolverket berättar att de tycker det är en pedagogisk utmaning att förklara att den färskaste statistiken ändå avser en period långt tillbaka i tiden. Eftersläpningen i ingående register är ett problem. MYH undrar om det finns möjligheter att snabba upp statistiken med hjälp av nya AGI-uppgifter. SCB svarar att den nya produkten BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus) kommer ge nya möjligheter till snabb statistik, men det går inte att snabba upp etableringsstatistiken eftersom eftersläpningen även framöver kommer vara lång för andra ingående variabler.
- Skolverket berättar att de har funderat över om de ska lägga publiceringstidpunkten så att den sammanfaller t.ex. med gymnasieämnena. Men de har inte landat i något ännu, utan kommer 2022 publicera som vanligt. Den enda skillnaden blir att man tar fram fullständig dokumentation, dvs. kvalitetsdeklaration och information om framställningen av statistiken.

5 SCB:s planerade studier för 2022

Paula Kossack inledde punkten. Användarrådet hade på förra användarrådsmötet fått information om en bruttolista med planerade studier. Nu är det beslutat vilka studier som ska genomföras under 2022 och SCB önskar få ledamöternas syn på studiernas innehåll och utformning.

Studiens namn	Input från ledamöterna
Högutbildade utrikes födda situation på arbetsmarknaden	<p>Utbildningsdepartementet tycker det är viktigt att redovisa de högutbildade efter deras utbildningsinriktning.</p> <p>Tillväxtverket tycker det vore viktigt att belysa hur stor andel som är egenföretagare och hur stor andel som är anställda jämfört med motsvarande grupp inrikes födda.</p> <p>Skolverket tycker det vore bra att belysa tid i landet. Hur länge har de arbeten med låga kvalifikationskrav (taxichaufför) – är det instegsjobb eller fastnar de där?</p> <p>UKÄ undrar om bortfallet i variabeln om utbildningsnivå och om bara de med utländsk högre utbildning ska ingå. MYH tycker det är relevant att jämföra utrikes födda med utländsk utbildning med utrikes födda med svensk utbildning. MYH undrar också om det enbart handlar om högre utbildning eller om motsvarande YH ingår. SCB svarar att det ännu inte är bestämt hur gruppen ska avgränsas.</p> <p>UKÄ tipsar om en studie de har gjort om effekten på utbildningsnivån av att vissa utbildningar har förlängts.</p>

<p>Övergång till vidare studier och till arbetsmarknaden efter folkhögskolans allmänna kurs</p>	<p>Utbildningsdepartementet tycker denna studie är intressant.</p> <p>CSN tycker det vore intressant att undersöka hur studiestödet påverkar övergången till vidare studier.</p> <p>Folkbildningsrådet tycker denna studie är intressant och efterlyser information om vad deltagarna gjorde innan allmän kurs. De efterfrågar även information om regional rekrytering (var kommer deltagarna ifrån) och var de bor efter utbildningen (vart tar de vägen).</p>
<p>Föräldrarnas utbildningsnivå för deltagare på särskild kurs</p>	<p>Utbildningsdepartementet tycker denna studie är intressant, särskilt jämförelsen med andra utbildningsformer.</p> <p>MYH tycker denna studie är intressant då den ska göra en jämförelse med Konst- och kulturutbildningar som i motsats till folkhögskolekurserna har studerandeavgifter.</p>
<p>Arbetsmarknadsinträde efter yrkeshögskolan</p>	<p>Utbildningsdepartementet tycker denna studie är intressant.</p> <p>MYH tycker denna studie är intressant. Särskilt användbart är statistik per detaljerad utbildningsinriktning. Det är också intressant att belysa tiden till det första arbetet, dvs. den ackumulerade andelen som har ett arbete per månad. Det vore också bra att få information om de arbetar kvar hos samma arbetsgivare över tid. Uppgift om bransch vore också värdefull. Vad gäller avhoppare vore det bra att veta om de arbetar i direkt anslutning till avhoppet. Det vore bra att få svar på för att få mer information om det lönar sig med en examen.</p>
<p>Statistik om andel inom/utanför yrket i bristyrken</p>	<p>Utbildningsdepartementet tycker denna studie är intressant. Det behövs statistik över flera yrken så att man få en uppfattning om resultaten är bra eller dåliga.</p> <p>UHR håller med om att flera yrken bör undersökas för att få något att jämföra med. Det vore också intressant att undersöka alla som jobbar inom ett visst yrke och vilken utbildning de har.</p> <p>Tillväxtverket efterlyser en regional nedbrytning och information om vad de gör som är utanför yrket.</p> <p>UKÄ tycker denna statistik vore värdefull för deras arbete med att ta fram mål över antal examinerade.</p>
<p>Uppföljning av enkätundersökningen om lärare och sjuksköterskor som lämnat yrket</p>	<p>Utbildningsdepartementet tycker denna studie är intressant.</p>

	Friskolornas riksförbund tycker det bör undersökas om lärare har återvänt till fristående eller kommunala skolor.
Lärare utanför yrket	Utbildningsdepartementet tycker det vore intressant att veta hur många som vill lämna yrket och hur det ser ut i andra yrken. Annars är det svårt att bedöma siffran. Friskolornas riksförbund tycker att förskollärare bör inkluderas. Skolverket vill gärna lämna input till denna studie i särskild ordning.
Hur länge stannar man inom yrket?	MYH vill gärna ge input till denna studie i särskild ordning. De har fått information från branschorganisationer att det är ett problem att tandsköterskor och vårdadministratörer snabbt lämnar yrket.

6 Genomgång av den officiella statistiken på kommande möten

Katarina Wizell inledde med att förklara att de statistikansvariga myndigheterna under de kommande tre användarmötena vill gå igenom delar av den officiella statistiken. Syftet är att få bättre kännedom om användarbehoven. På detta möte ska diskuteras vilka ämnen som ska väljas ut.

Utbildningsdepartementet

- Betyg, examinerade, genomströmning med fokus på genomströmning inom komvux. De ser skillnader mellan hur SCB och Skolverket mäter genomströmning. Statistiken skiljer sig åt, men det går inte att säga att om det beror på genomströmningen. Skolverket svarar att det är svårt att mäta genomströmning på komvux eftersom få tar ut en specifik examen. I och med att det är ett flexibelt upplägg blir det svårt att mäta.

Friskolornas riksförbund

- Personal
- Betyg, examinerade, genomströmning, Främst fokus på betyg.

Tillväxtverket

Representanten för Tillväxtverket lämnade mötet inför denna punkt på dagordningen.

UKÄ

UKÄ har inga specifika synpunkter, men anser att de olika blocken bör tas i en kronologisk ordning – inflöde, utflöde och förutsättningar (personal och kostnader). Ett alternativt upplägg är att börja med förutsättningarna och sedan ta inflöde och utflöde.

MYH

- Övergång till vidare studier och arbetsmarknad.

MYH håller med om att vi bör sträva efter att ta de block som väljs i en kronologisk ordning.

Folkbildningsrådet

- Betyg, examinerade, genomströmning.
- Övergång till vidare studier och till arbetsmarknaden
- Personal.

Folkbildningsrådet anger dock att de inte kan välja ett specifikt block utan att allt är viktigt.

Det tar även upp frågan om hur följer myndigheterna upp kostnaderna för utbildning, vilket kan vara svårt att beräkna. Här flikar UHR in att möjligheten att ta betalt för vissa utländska studenter ger en god indikation om vad en specifik utbildningsplats på högskolan kostar.

UHR

Primärt vill dock UHR fokusera på de tre första blocken:

- Sökande
- Antagna och barn/elever/studerande/student
- Betyg, examinerade, genomströmning.

UHR funderar även på om blocket med betyg bör flyttas, för betyg är även en input för att kunna söka en viss utbildning och bör därför möjligen komma tidigare i kedjan.

Skolverket

Skolverket har ingen synpunkt här. De tycker att det mesta av vikt är med. Kostnader är minst relevant.

CSN

CSN har inga synpunkter.

SCB

- Betyg, examinerade, genomströmning
- Övergång till vidare studier och till arbetsmarknaden
- Kostnader.

SKR

SKR var inte närvarande vid mötet, men inkom med skriftlig input till denna punkt efter mötet:

- Personalstatistiken generellt, men framförallt finns behov av att se över statistiken om behöriga lärare.
- Statistiken om fritidshem, här ser man ett behov av att utveckla den.
- Statistiken om sfi. Det vore värdefullt om denna kunde samlas på ett ställe. Nu har SCB statistikansvaret för folkhögskolorna och följer därmed upp den sfi som bedrivs av dem medan Skolverket följer upp den sfi som kommunerna är huvudman till. Denna uppdelning är ju korrekt men kanske kan man hitta ett sammanhang där en del av den kan publiceras sammanhållet. Eller att man hänvisar till varandras statistik.
- Enligt SKR är kommuner kritiska mot kostnadsstatistiken för skolformerna inom skolväsendet och tycker därför att den bör lyftas i användarrådet.

Behov av ny statistik

Utbildningsdepartementet ser ett behov av statistik om sökande till komvux. De har svårt att veta hur många som inte kommer in. Hur stort är verkligen behovet? Skolverket svarar att vore svårt att samla in information om sökande till komvux. Ett stort hinder är att det inte finns ett specifikt ansökningstillfälle som för högskolan, utan ansökningen görs löpande. Processen ser väldigt olika ut i olika kommuner. Dessutom har det hittills inte ens funnits information om utbildningstillfällen. Men det kommer ändras nu i och med att utbildningstillfällen ska lägga in i SUSNA-navet.

Skolverket

SCB

UKÄ UNIVERSITETS
KANSLERS
ÄMBETET